

G E H E I M

HET STANDPUNT VAN DE GROOT IN DE "PRAWDA" WEERGEGEVEN.

In de "Prawda" van 23 mei 1958 verscheen over het conflict in de CPN een uitvoerig artikel van de hand van Joop WOLFF, lid van het dagelijksbestuur van de CPN, die sinds 24 december 1957 als correspondent van "De Waarheid" in Moskou vertoeft. Het Nederlandse partijdagblad bracht op 27 mei d.a.v. onder de kop "Belangwekkend artikel in de "Prawda": CPN gaat nieuwe opgang tegemoet" een uitvoerig uittreksel van dit artikel.

Waar WOLFF bekend staat als trouw aanhanger van Paul de GROOT, is het begrijpelijk dat in het artikel uitsluitend de zienswijze van de groep De GROOT omtrent het conflict in de partijleiding wordt weergegeven. Het is niet onwaarschijnlijk dat WOLFF over de inhoud van het artikel schriftelijk instructies van Paul de GROOT heeft gekregen of met deze vooraf overleg heeft gepleegd. Enige vooraanstaande leden van het partijbestuur wisten n.l. dat het artikel tegemoet kon worden gezien en leefden in de verwachting dat het reeds begin mei in de "Prawda" zou verschijnen.

Het artikel verschaft geen nieuwe feiten omtrent de oorsprong en de ontwikkeling van het conflict in de partijleiding. Wel valt op, dat stilzwijgend aan de door De GROOT ten aanzien van de opposanten gelanceerde verdachtmakingen betreffende hun optreden in de bezettingstijd, wordt voorbijgegaan.

De GROOT beschuldigde de vroegere illegale partijleiding, waarvan WAGENAAR, REUTER en BRANDSEN deel uitmaakten, o.m. in de partijbestuurszitting van 2 en 3 april, ervan in de laatste oorlogsjaren de belangen van de communistische partij en "De Waarheid" ondergeschikt te hebben gemaakt aan de politiek van de "Londense regering GERBRANDY".

Het is mogelijk dat WOLFF in zijn artikel opzettelijk aan deze kwestie is voorbijgegaan. Het is evenwel ook denkbaar, dat WOLFF deze beschuldiging aan het adres van de opposanten wel in zijn artikel had opgenomen, maar dat de redactie van de "Prawda" het in dit opzicht heeft gecensureerd.

Voor de laatste veronderstelling zou kunnen pleiten de vrij grote tijdslimiet, die - gezien de verwachtingen van Nederlandse

G E H E I M

partijbestuurders omtrent de verschijning van het artikel reeds in begin mei - kennelijk gelegen heeft tussen het moment van aanbieding van het artikel aan de Prawda-redactie en de uiteindelijke publicatie ervan.

Bij vroeger door de "Prawda" uit "De Waarheid" overgenomen artikelen van Paul de Groot was reeds gebleken, dat soms censuur wordt toegepast. Passages, die als een zekere kritiek op de buitenlandse politiek van de Sowjet-Unie konden worden opgevat, waren toen geschrapt of gewijzigd.

Het is verder opvallend, dat in het Prawda-artikel GORTZAK slechts éénmaal genoemd wordt en dan nog slechts terloops bij de vermelding van de namen van de door het partijbestuur geroyeerden. Tegen GORTZAK worden in het artikel, anders dan tegen WAGENAAR, REUTER en BRANDSEN, geen speciale beschuldigingen ingebracht. En dit terwijl GORTZAK in feite de centrale figuur in de oppositie is, hetgeen o.m. kan blijken uit zijn voorzitterschap van de dissidente communistische Tweede Kamerfractie en zijn redacteurschap van het blad van de oppositiegroep "De Brug".

De behandeling die GORTZAK in het Prawda-artikel krijgt verschilt aanmerkelijk van de wijze, waarop in het algemeen over hem in "De Waarheid" wordt geschreven. In laatstgenoemd blad is er geen onderscheid in de aanvallen tegen hem en WAGENAAR c.s..

Of het slechts terloops vermelden van de naam GORTZAK een toeval is, dan wel of daaraan enige betekenis moet worden toegekend, valt niet te beoordelen.

De publicatie van dit artikel van Joop WOLFF in de "Prawda" betekent wederom een versterking van de autoriteit van Paul de GROOT en komt in feite neer op een veroordeling van Sowjet-zijde van het standpunt en het optreden van de oppositie-groep in de CPN. Verschenen al eerder enige berichten omtrent de moeilijkheden van de Nederlandse partij in de Sowjetpers, het artikel van Joop WOLFF onderscheidt zich hiervan doordat het geen enkele opsomming van feiten maar een weergave van het standpunt van de groep De GROOT in de CPN is.

G E H E I M

Hoewel de leiding van de Communistische Partij van de Sowjet-Unie zich terzake van het conflict in de CPN nog niet openlijk heeft uitgesproken bevestigt het Prawda-artikel andermaal dat de leiding van de CPSU achter de groep De GROOT c.s. staat.

Volgens een tot nu toe onbevestigd gebleven bericht zou de leiding van de CPSU Paul de GROOT enige tijd geleden persoonlijk hebben kenbaar gemaakt zijn politiek t.a.v. de oppositiegroep goed te keuren. De brief, waarin dit geschiedde, zou De GROOT onder oplegging van geheimhouding, in de partijbestuurszitting van 2 en 3 april aan zijn mede-partijbestuursleden hebben voorgelezen.

juni 1958.